

BAJŠNIEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szombat 1922. szeptember 2.

239. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délre
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90.—dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 3 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Szeptember

első napja örökre bérbevette mindig megújuló aktualitásával ezt a hasábot. Miről is lehetne most mástról beszélni, mikor a kis diákok irkájukat és könyvüket készíttetik a jövő tanévre s mikor a felnőttek a vasárnap tyúk helyett téli gondjukat főzik minden-napi kenyérnek. Mi lesz — sóhajta a kisdíák s tanítójának suhogó vesszeje a *consecutio temporum* ijesztő réme. A sűrű gyakorlatok és ritka tornaórák örömmel váltakozó bánata nyulnak bele fantáziájának festékes ládjába. Mi lesz — sóhajta a felnőtt, a 2000 koronás buza és tizenyolcezer koronás fa gondjai alatt görnyedezve, mi lesz a télen, amikor fűteni is kell, ruházkodni is kell, dolgozni is kell, enni is kell s a feleség és gyerekek kívánságai csimpaszkodnak még bele bozontos gondjába. Nem az iskola, hanem az élet számára tanulunk — tanulják a kisgyerekek s bizony, bizony már ezt a bölcseséget is csak az iskola számára tanulják. Az élet számára? Az élet számára ragozzák az agorát és hajtogatják a *monoi*-t, az élet számára tanultak latinul a pun háború történetét, ahogy azt Livius összefecsegte, az élet számára tanultak, hogy Kinizi volt a hősök hőse, mert egy-egy kezében és a fogai közt török katonák hullált tartalva táncolta a csürdöngült. Oh, az élet szám-lására került mindez a sok tudás — keserves adóssággént. Az élet számára hallgatták el előtte, hogy vannak a társadalomnak problémái, hogy az emberiségnek nem Hannibál és Napoleon hadjáratai voltak az igazi küzdelmei, hogy nemcsak nemzeti, de szociális forradalmak is voltak, hogy valaha Ricardo, Smith, Marx és Henry George is éltek a világban. Azt mind megtanították, ezt mind elhallgatták s a büszke kis diák, ha kikerül az életbe, amire annyi bölcseséggel és elővigyázatossággal készítették elő a tanárok, akiket az istenek gyűlölnék, de az emberek nem szeretnek, olyan ismeretlen, soha nem hallott, furcsa hangzású szavakat kell, mint: létminimium, valuta, indexszám, devizaközpont, határátelépési igazolvány, vizum, jóvátejt. Ok saegények, ezekből az ijesztő új szavakból csak a konferenciát ismerik. Azt a konferenciát, amely itél és dönt az iskolaeívben mutatott szorgalom fölött, mely klasszifikál, ijeszt — és buktat. Az élet ma nagyon is aktuális eseményeit, gondjait és valóját nem veszi föl megterhelő öntudatuk. Szűzen a ma kataliz-májától, távol mindentől, ami ma aggaszt, gyötör és gyilkol felnőtt embereket, komoly iskolakönyvek-

ből hősköltevényeket tanulnak, régi neveket, régi jószágokat és régi évszámokat, akkor amikor az egész világ alapjai rendülnek meg a zürichi kurzusok legkisebb ingására, amikor harcok vannak, újak és heroikusak, hősök — rossz felöltőkben és utak kettétörve és eltorlaszolva. A diákok — az iskolapadokban — nem készülnek föl — az életre teljesen és meggyőződött, nem tanítják, nem ismerik meg a háborúval fölszántott és fölborított élet új ösvényeit, torlaszait és parancsait. A pedagógia nem segíti őket a megértéshez, nem ad nekik utmutatást, hogy megtalálják ma-

gukat úgy, hogy becsületes szándékok becsületes vívói és harcosai legyenek akkor, ha kikerülnek az iskola kapuin. Pedig ebben az összezavart, bábeli életben kellene igazán a nevelés és az iskola formáló ereje a fiatal gyerekeknek. Most kellene egy igaz, egész programu pedagógia a friss generációk elé.

Most kellene, mert minden jövő-dők minden sorsa a fiataloktól függ. Rajtuk a béke, a kenyér, a munka és áldás — amit csak akkor tudnak megváltásként hozni, ha a mostani élet megértők, viselőiként és hívőiként kerülnek ki az iskolapadokból.

geltől, mint Kronfeld és társai indul ki, akik a nehéz helyzetet a maguk hasznára akarják fordítani. Ugyanis a *marhakivitel eltöltése esetén olcsón összevásárolnák a lakosságól a marhát, hogy azután önkényesen dikálthassák az árakat*. Távolléteben annyit sikerült is elérniük a kormánytól, hogy az elősertés kiviteli vámját főlemlétek. A végén kijelentette a miniszter, hogy arra fog törekedni, hogy ha a földművesek termékei olcsóbbak lesznek, az egyedül a súlyos helyzetben levő fogyasztóknak válják hasznára.

Megint fejevert találtak a horvát blokknál

Csak tegnap emlékeztünk meg arról, hogy a horvát blokk egyik vezérénél, Drinkovics volt hadügy-és postaiügyi miniszternél 26 darab Mannlichert találtak. Zagrebi jelentés szerint a blokk különböző tagjainál megint fejevertet találtak, ezúttal 400 darab korbácsot. Ezeket az ütőfegyvereket Frank Jozsi, a híres Frank Ivo testvére hozta Zagrebba, aki ellen a vizsgálat is megindult.

Szomorú jele a politikai élet elfajulásának, hogy politikai pártok tagjait között gyilkolásra és verkedésre szolgáló fejevertet osztogatnak. A mindenképen szükséges rendőri intézkedések mellett ezen a jelenségen sokkal alapvetőbben, a tulizgatott politikai atmoszféra lecsillapításával, a kiengesztelődés politikájával lehetne csak segíteni.

Pribicevics meghosszabbította da'máciái tartózkodását

Beogradból jelentik: Pribicevics közoktatásügyi miniszter arról értesítette Timotijevis helyettes miniszterelnököt, hogy csak szeptember 15-én szándékozik Beogradba visszatérni. Ennek folytán Petrovics Veljko, a közoktatásügyi miniszter kabinetfőnöke már el is utazott Splitbe, hogy a miniszternek a folyó ügyekről referáljon.

Borkiviteli konvenció Csehszlovákiával

Beogradból jelentik: A legutóbbi miniszteri konferencián kijelölték azokat a delegátusokat, akik az SHS. államot a Csehszlovákiával megköendő borkereskedelmi konvenció tárgyalásán képviselni fogják. A delegáció tagjai lettek: Todorovics kereskedelmi miniszteri osztályfőnök, Stojanovics inspektor, Skalicki, a szőlészeti iskola igazgatója és dr. Vuletics bánáti országgyűlési képviselő.

Az úgynek az ad különös fontosságot, hogy a földművelésügyi miniszterium jelentése szerint az idén rendkívül jónak ígérkezik a szőlőtermés.

Palotaforrádalom a Radics-pártban

A földművelésügyi miniszter a terméseredményről
— A marhaexportőrök — A belpolitikai hírei —

Zagreből jelentik: a demokratski párt esti lapja a „Novosti“ állítólag jól értesült forrásból eredő hírt közöl, amelyből Radics parasztpártjának bomlására lehet következtetni. Eszerint Radics pártjának néhány képviselő tagja a Zagreb mellett Krizevacon a napokban értekezletet tartottak, a melyen a köztársasági parasztpárt sok helyi vezetője is megjelent. A konferencián nyílt elégedetlenség mutatkozott a párt elnökének, Radicsnak diktatúrája ellen. Megelégteltek a párt hároméves teljes passzivitását is, amely szemmel látható eredményre nem vezetett. A konferencia annak a kívánságnak adott kifejezést, hogy a párt képviselői menjenek el Beogradba és lássák el képviselői kötelességüket.

A párt hevesebb tagjai közül Lovrekovics, Jatsabek és Hujzler Karlo vettek részt ezen a tanácskozáson.

Az elhangzott kívánságokat rezolúcióba foglalták és azonnal átadták Radics pártvezérnek. Radics ezt alkalommal azt válaszolta, hogy most nem kell a helyzetet komplikálni a Beogradban való megjelenéssel, hanem várják be a párt kongresszusát, amelyet szeptember 9-én tartanak meg és a mely dönteni fog a párt taktikájáról. A „Novosti“ szerint valószínűleg szakadásra kerül a sor a parasztpártban.

Hogy mi igaz a Novosti szenzációs hírebből, az legkisebb ezen a 9-iki pártkongresszuson ki fog derülni.

A földművelésügyi miniszter nyilatkozata

Az utóbbi időben a földművelésügyi minisztert számos éles támadás érte azért, mert nem tájékoztatja a közvéleményt a termés eredményéről és így bizonytalanságban hagyva az országot

csak a legféltelenebb spekulációt segíti elő.

A minisztertanács legutóbbi ülésén is foglalkoztak a közéleti-művelésügyi miniszter referált és alkalommal az idej termés hozadékaról. A miniszter véleménye szerint a most folyó termés összeírás jó eredménnyel kecsegtet és nincs ok aggodalomra.

Nyilatkozott Pucelj miniszter egy beogradi hírlapiról előt és a személyét ért sok támadást illetően és kitért ez alkalommal a terméseredmény és a kiviteli tilalmak kérdésére is. Kiemelte a miniszter, hogy a hivatalos adatok nem megbízhatók, mert nincs kataszter és a földművelési statisztikai adatgyűjtés mai szervezetlensége mellett az évi hozadék pontosan meg sem állapítható. Ő egyébként Bledben a királynak, akir ez a kérdés rendkívül érdekel, részletes jelentést tett és a júlijában koronatanácsos is bő referátumot adott. Ez a referátum rámutatott az utolsó két év szárazságának következményeire, amely az ország néhány vidékén nagyon győnye hozadékra vezetett. Ezért javasolta az idet termés és a zsír kivételének eltöltését. Likában, Boszniában, Délserbiában, Montenegroban, Szlovéniában és Szlavónia nagyrésztében a széna és takarmányfélék majdnem semmit sem hoztak. Ez nagy veszedelem a marhaállományra, mert sok helyütt a parasztok levágnák a marhát, nem tudván élelmezni, husát pedig áron alul értékesítik. Néhányan a marhakivitel eltöltését követelték, hogy a hus olcsóbb legyen. Pucelj azonban éppen ezen oknál fogva ezt határozottan elnevezte.

Az ellene indított sajtókampányt visszautasítja Pucelj. Annak a gyanújának ad kifejezést, hogy az nagy marhakereskedő c-

Ipari gócpont csonka vasuttal

Apatin a világ vége, ahonnan nem megy tovább a vonat

— Apatini munkatársunktól —

A háborút követő néhány hetes forradalmi állapotok talán ritka helyen van olyan keservesen érezhető és még máig sem orvosolt hatása, mint a Sombor—Apatin—Sondi h. é. v. Apatin—Sondi vonalán.

Teljes három éve szünel el a kereskedelmileg, iparilag nagyon fontos, nagyon jelentős vonal és óriási költségeket, forgalmi zavarokat okoz s az amúgy is nagyon drága áruk újabb emelkedését idézi elő. A nap-nap után emelkedő és fejlődő apatini ipar, amely elérkezett az iparkiallításig is, teljesen megköve érzi magát ettől az állapottól és kénytelen lemondani arról, hogy sok fontos és a közönségre jelentős, tehát közérdekű ipari cikket a vidéket gyorsan elárasztassa. Az apatiniak körében élnék örömet keltezték tehát az a hír, hogy Apatin és Sondi között megnyitják a vasutat. Az apatiniak azonban nem bíznak abban, hogy ez az ígért valóra válik.

Természetesen ezt a kényelmetlen állapotot súlyosan érzi az utazóközönség is.

Tény az, hogy többször megkezdtek a munkát a Sondig terjedő vonalrész üzembehelyezésére, de hamarosan abba is hagyták, holott sem munkahiány, sem pedig a sokat emlegetett talpa hiánya nem akadály, mert mindkettő biztosítva volna.

A novaisdi parkamara titkára, dr. Csuresics, a kiállításról ezeket mondta:

— Az apatini kiállítás azért érdekes, mert az apatiniak azt minden külső segítség nélkül rendezték, mint minden külső segítség nélkül fejlesztették iparukat a mostani fokra. Az államnak most kötelezése, hogy ezt a fejlődő ipart teljes erejéből támogassa, hogy ez utmutatásul szolgáljon másoknak s így fejlesszik a kispárt. A kiállítás megérdemli a legteljesebb elismerést.

Nem kell polgármester idegenből

A hivatalos álláspontra a polgármesterválasztás tervbevetett megoldása ellen

A suboticei polgármesterválasztás ügye egyre súlyosultabb lesz.

Pletikosszti András dr. polgármester lemondásának a helygymnizster által történő elfogadása által mindjobban előtérbe nyomul az a lehetőség, hogy a radikálispart idegenből hoz polgármestert Subotícára, mert — amint már megirtuk — Subotícán egyáltalán nincs megfelelő jelöltje a pártnak.

Amint azonban a Bácsmegyei Napló munkatársai illetékes helyen értesül, a válság megoldásának ezt a módját aligha tennék magukévá hivatalos helyen. A hivatalos álláspontra szerint ugyanis még alig volt példa normális körülmények között arra, hogy idegen polgármestert hoztak volna egy városba és ez a megoldás semmiesetre se válna a városi közigazgatásnak előnyére. Rámutatnak azokra a nagy nehézségekre is, amelyekkel egy a helyi viszonyokkal nem ismerős polgármester éppen Subotícán aligha tudna megküzdeni és félt az is, hogy bizonyos pártok olyan idegenkedéssel fogadják a más városból Subotícára hozott polgármestert, hogy ezzel lehetetlenné válna működése.

Mind ezek alapján nagyon kérdéses, hogy a helygymnizster egyáltalán elfogadná-e az idegenből hozott polgármester jelölését.

Ez a hivatalos álláspontra megnehezíti a radikálispart polgármester-jelölését. Megnehezíti a helyzetet az, hogy a kormányzópártok közötti megállapodás értelmében Subotícán,

ahol demokrata főispán van, a polgármester radikálispartit lehet. Ez a megállapodás most magára az érdekeltek radikálispartira is súlyosan ráénekezik, viszont ezt a megállapodást megváltoztatni már messzemenő következményekkel járna.

A radikálispart kiküldött bizottsá-

Marienbadban létrejött a négyesszövetség

— Lengyelország belépett a kisantantba —

Prágából táviratozza tudósítónk: A „Práger Tagblatt” pénteki száma a következőket írja:

A kisantant és Lengyelország marienbadi és prágai értekezlete tegnapi véget ért.

A marienbadi értekezlet célja eredetileg az volt, hogy a cseh-jugoszláv politikai és katonai összeköttetést hosszulejárta szövetséggé alakítsa,

a többi államok kizárásával. A prágai értekezlet eredményei azonban beavatott diplomáciai forrásból származó értesülés szerint, megváltoztatták a marienbadi értekezlet eredeti célját.

A kisantant és Lengyelország képviselőinek megbeszéléséből kitűnt, hogy a Prága és Varsó között fennálló ellentéték éppen nem áthidalhatatlanok és hogy e nézeteltérések kiküszöbölése után semmi akadálya sincs a négyesszövetség megalakításának,

amely még eddig nem terjesztette elő jelentését, de ez bármilyen lesz is, a válság közeli megoldására nincsen kihatás. Viszont már sürgetik a jeleket bejelentését, miután a polgármesterválasztásnak ennyi időre való előadása a városi közigazgatásnak nagy hátrányára van.

avagyis annak, hogy Lengyelország belépésével kibővüljön a kisantantot. Nincsics jogoszláv külügyminiszter vállalta a közvetítő szerepet Prága és Varsó között és állítólag sikerült is neki a vitás pontokban létrehozni a teljes közéletet.

Döntő befolyással volt a négy állam külügyminiszterének meg egyezése az osztrák probléma s ezzel kapcsolatban különösen Olaszország tervét.

A négy hatalom négyesszövetségére vezethető vissza, hogy Olaszország újabbán nyitlan visszahúzódik Ausztriától. A tanácskozások előterében álló osztrák kérdésre vonatkozólag részletes szánási tervet dolgoztak ki.

A külügyminiszterek határozataikat kormányuk elé terjesztik jóváhagyás végett, amely azonban mindenesetre függ a genfi népszövetségi gyűlés eredményétől.

A jóvátételi bizottság döntő ülésének izgalmai

A német sajtó a jóvátételi bizottság döntéséről — A jóvátételi bizottság döntése kiegyenlítette az angol és francia álláspontot

A jóvátételi-bizottság meghozta a várva-várt döntést a német moratórium-indítvány fölött. Formálisan elutasították a moratórium-javaslatot és — ugyancsak formálisan — honorálták Franciaországnak a garanciákra vonatkozó követeléseit. Németország azonban nem köteles ebben az évben készpénzfizetéseket teljesíteni, hanem pénztári jegyekkel fizet Belgiumnak. Elvi szempontból nagy jelentősége van a jóvátételi bizottság döntésének azért, mert elismeri azt, hogy a német márká árfolyama a jóvátételi politika következtében zuhan.

Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság ülése, amelyen meghozták a döntést a moratórium dolgában, igen mozgalmas lefolyás volt. Bradbury, a bizottság angol tagja, Londonból kapott utasítások értelmében energikus sikraszállt amellett, hogy Németországnak feltételekhez nem kötött moratóriumot adjanak, a francia megbízott pedig, Dubois, ugyanolyan energikusnak követelte a garanciák megállapítását. Végül is leszavazták az angolt, aki erre kijelentette, hogy miután Lloyd Georgeól azt a határozott utasítást kapta, hogy utazék azonnal vissza Londonba, ha az angol indítványt nem fogadják el, ellenkező utasítást pedig azóta nem kapott, kénytelen otthagyni a jóvátételi bizottságot és Londonba visszatérni. Ezzel Bradbury el is hagyta a bizottság tárgyalótermét.

Mindjárt az ülés kezdetén megtörtént az első összecsapás Bradbury és Dubois között. Félhat órákor úgy festett a helyzet, mintha a jóvátételi bizottság a fölmerült ellentétek következtében felborulna. Ekkor Dubois új utasításokért ment Párisra. Amikor a bizottság a tanácskozást folytatta, Bradbury közölte kollégáival, hogy ő is érintkezésbe lépett kormányával és azt az utasítást kapta, hogy hagyja el a bizottságot, ha Franciaország nem látszik. A következményekért Franciaországra hárítja a felelősséget, amely magatartásával azt az egyedüli szervezet felborítja, amely még alkalmas lehet arra, hogy a versaillesi békeszerződéssel felvetett nagy problémákat megoldja. Erre Dubois újból kérte az

ülést teljesszűszését és Poincaréhoz szellett.

Visszatérve, közölte Dubois, hogy Poincaré, aki mindig nemet mondott, most kijelentette, hogy elfogadja a belga közvetítő indítványt, de csak azzal a feltétellel, hogy ha előzően az angol javaslat felett szavaznak és azt elutasítják. Erre a bizottság újból megkezdte a formális ülést. Megadták Poincarénak a kért elégtételt, leszavazták Bradburyt és Bradbury szavazata ellen elfogadták a belga közvetítő indítványt. Előzően azt kérdezték Duboisól, garantálja-e azt, hogy Poincaré nemcsak elfogadja a jóvátételi bizottság döntését, hanem le is mond minden önálló lépésről. Erre Dubois kijelentette, hogy a Poincaréól kapott utasításokban benne foglaltatik ez az ígért is. Ezután megtörtént a szavazás és Bradbury kivonulása.

Lapvélemények

Berlinből táviratozza munkatársunk: A péntek reggel megjelenő lapok vezető helyen foglalkoznak a jóvátételi bizottság döntésével, amelyről meglehetősen eltérő ítéletet formálnak.

A Vossische Zeitung ezeket írja: Ez a megoldás a belga közvetítő gondolatnak győzelmet, egyben tehát alapjában véve Poincaré vereséget jelent. Noha a moratóriumot formálisan elutasították, a hozott döntés valójában mégis egyértelmű a moratóriummal.

A Berliner Tageblatt figyelemre méltóan tartja, hogy a német terrier bizonyos mérsékléséről beszélnek. Vítas azonban még a bizottsági szolgáltatások kérdése. Ha Németország aránytételt helyezne el egy külföldi bankban, ez végeredményben nem jelentene egyebet, mint a készfizetést, már pedig Németország kijelentette, hogy készfizetést teljesíteni képtelen.

A Vorwaerts előhaladást lát abban, hogy a német kormányának közvetlenül a belga kormánnyal kell meg egyeznie. Szem előtt kell azonban tartani, hogy moratóriumot nem engedélyeztek, csupán a fizetések változott formájáról van szó. Ha a kiállításba helyezett föllendülés nem kö-

vetkezik be, akkor az adóslevéleket Németország nem tudja hat hónapon belül beváltani. Rendkívül értékes azonban Németországra, hogy most már a jóvátételi bizottság egyértelműleg igazolja, hogy Németország teljesen hitelképtelen.

A Freiheit azon a véleményen van, hogy ha az ántant a határidő lejártá után ragaszkodik a kincstári váltók beváltásához, akkor elkerülhetetlen a német valuta további zuhanása.

Befejezte működését a budapesti katonai ellenőrző bizottság

Budapestről jelentik: A nemzetközi katonai ellenőrző bizottság, amely majdnem két esztendőig tartózkodott Budapesten, befejezte működését. Ennek következtében a katonai ellenőrző bizottság jelenleg feloszlatva budapesti irodáját és részben már el is hagyta az ország területét.

A távozó katonai ellenőrző bizottságot Belitska Sándor honvédelmi miniszter bucsuztatta el, majd Zuccari tábornok, a bizottság elnöke köszöntötte meg a magyar kormány támogatását.

Zuccari tábornok, a bizottság elnöke az angol és francia csoport vezetőjével, valamint a tisztikar nagyrészevel pénteken már el is utazott Budapestről, a bizottság visszamaradó tagjai is kisebb turnusokban néhány napon belül visszatarthatnak szolgálati helyükre. Budapesten csak egy körülbelül tizenöt tagból álló csoport marad Gazonni ezredes vezetésével, hogy a bizottság budapesti irodájának likvidálását lebonyolítsa.

A magyar büdzsére nagy mértékű megkönnyebbülést jelent az ellenőrző bizottság tagjainak távozása, akiknek eltartása havonta milliókkal terhelte meg a magyarországi államháztartást.

Subotica magyar adóssága

Ingatlan ellenében törlik a tartozást

Megirtuk a napokban, hogy Subotica városnak egyik budapesti pénzintézetnél másfél millió koronás régebbi tartozása van, amelyet a város ki akar egyenlíteni, miután nem akarja, hogy az Uprava Fondával folyó kölcsöntárgyalásokat egy ilyen jelentéktelen összegű bekebelezés kedvezőtlenül befolyásolja. Amint megirtuk, Lepedát illés pénzügyi tanácsos budapesti tartózkodása alatt tárgyalásokat is folytatott a kölcsönnek magyar koronában való kifizetése érdekében.

Ezek a tárgyalások részben eredményre is vezettek. A budapesti pénzügyintézet ugyan magyar valutában nem hajlandó elfogadni a tartozás kiegyenlítését, azonban valószínűleg sikerülni fog egy más módon megegyezni. A magyar pénzügyintézet ugyanis nem akarja megkockáztatni, hogy követelését esetleg a magyar jóvátételi számla javára számolják el, mert így csak sokára juthatna a magyar kormány úján pénzhez.

Ezért a pénzügyintézet valószínűleg elfogadja a városnak azt az indítványát, hogy a másfélmilliós hitel zálogulati bekebelezett ingatlan továbbra is elfogadja biztosítékul, bekebelezésre alkalmas okiratot kap, melynek alapján a követelésért bármikor telekkönyvtől is bebiztosíthatja, de most a jelzálog törlesztésre alkalmas okirát ad. A város ez esetben tovább törlesztéshez tartozását, anélkül, hogy ingatlanát bekebelezés terhelje.

Avárosi tanácsülések titkossága

Miért van szükség a városi közigazgatásban a titkos politikára?

A városi tanács ülései egy esztendővel ezelőtt még nyilvánosak voltak és résztvehettek azokon a sajtó képviselői is. Később azonban egy miniszteri rendelet alapján a rendszerint hetenként kétszer megtartandó tanácsüléseket titkosakká nyilvánították és onnan a sajtó képviselőit is kizárták. Azóta a hírlapírókat a városi tanács egyes tagjai informálják a nyilvánosság részére is kiadható hírekről és a közönség így értesül a városi közigazgatás eseményeiről.

A tanácsülések titkossága körül azonban legújabbán valami baj van. Amint megbízható helyről értesülünk, legutóbb előfordult, hogy a városi tanácsülésen tárgyalt bizalmas jellegű megbeszélés is valamiképpen nyilvánosságra került, olyan pontossággal, hogy többen már arról is tudtak, hogy a tanács tagjai közül kik szavaztak az egyik tárgyalás javaslat mellett és ki szavazott ellene.

A tanács tagjai között ez az esél a legösszértebb fellépést keltezte, s az esetnek egyéb következményei is lesznek. A tanács tagjai szava akárhát tenni az esetet és annak megalapított kívánják, már saját hivatalos titkoltatásuk beigazolása érdekében is, hogy miképpen kerülhetnek a városi közigazgatás egyes bizalmas jellegű tanácskozásai a nyilvánosságra.

Ezzel kapcsolatban hangzottunk kell, hogy nincs sok jogosultsága a tanácsülések titkosságának. Ezt a véleményét a tanácsnak több tagja magáé is osztja. Ha a tanácsülések újabb nyilvánosság lennének, nem fordulhatnának elő hasonló esetek. Amikor a demokrácia minden vonalon a titkos diplomácia ellen küzd, akkor nem lehet helyes, hogy még a városi politika irányítói is a titkosság leple alatt intézik az ügyeket. A városi közigazgatásban különben sem történnek olyan bizalmas döntések, amelyek szükségessé tennék — a titkosságot. Eppen ezért az egész affair leggyorsabb megoldása a tanácsülések titkos jellegének megszüntetése volna.

Súlyos vasúti szerencsétlenségek

Négy vasúti katasztrófa egy napon

A tegnapi napon egyszerre négy vasúti katasztrófát jelentettek Szerbiából, Boszniából és Szlavóniából.

Szlaty (Szerbia) augusztus 31-én reggel nagy vasúti katasztrófa színhelye volt.

Az állomáson tartózkodó tehervonatról tolatás közben három vagon leszakadt és a nyílt pályán belefutott a Nisből éppen akkor befutó személyvonatba. A vonatvezető minden erőfeszítése ellenére sem tudta a szerencsétlenséget kikerülni. Az összeközös következtében a három szabadon futó vagon kiskilott. A nisoni vonat vezetője és fűtője megsebesült, az utasok sérteletlenül maradtak. A forgalom időlegesen szünetelt.

Haldós végű vasúti szerencsétlenség történt Velika Plandán, ahol a szmederevi személyvonat nekiment a Beogradból jövő személyvonat postakocsijának. Az összeközös olyan nagyereű volt, hogy a postakocsin kívül összezuarta az utána következő III-ad osztályú kocsi, mely tele volt utasokkal és két tehersóval is. Eddig csak a vonatvezető haláláról tudnak, de a súlyos sebesültek száma igen nagy.

Husz utas súlyos sebek közt tekerül a boszniai vasúti szerencsétlenség következtében, amely Bosanki Novi és Bosanska Krupa között történt csütörtök hajnalban. A katasztrófa igazi okát még nem derítették fel, de a jelek arra vallanak, hogy gon-

dallanságból történt. Azt állítják, hogy egy őrmester robbanóanyaggal telt hátizsákja utközbén cigarettától tüzet fogott és kirobbant. Az eset körülményeiről az őrmester még nem sikerült kihallgatni, minthogy súlyos sérülései következtében beszélni nem tud. A szomszédos állomásokról sürgős segítség ment a katasztrófa színhelyére.

Zagreből jelentik: Csütörtökön délután öt órakor Banova-Jaruga és Poljana között, a zagreb-pakráci

vonalon, az esti személyvonat kiskilott. Kilenc vagon leborult. Hét utas halálosan megsebesült, a könnyebben sérültek száma igen nagy.

A katasztrófa színhelyén, amelyet szakértői vélemény szerint a talpíró gyengesége okozott, a vonal 150 méter hosszúságban tönkment. Zagreből csak a kiküldött segélyvonat, amely orvosokat és kötszereket vitt a szerencsétlenség színhelyére.

A jugoszláv-olasz konfliktus

Olaszország garanciákat követel, hogy Jugoszlávia nem gondol titkos operációkra az osztrák határon

Rómából érkező jelentések szerint csak ma mutatkoznak sajtóban és közvéleményben egyaránt annak a jelei, hogy

az olasz—jugoszláv konfliktus a jugoszláv külügyminiszter látogatása következtében kezd gyöngülni.

A feszültség a legutolsó időkben már oly magasra hágott, hogy

Olaszország kormányai iratokat és fényképeket gyűjtött, melyekkel bizonyítani kívánta, hogy Jugoszlávia Csehszlovákiával egyetemben katonai operációt tervez az osztrák határon.

Ehhez járult még bizonyos olasz köröknek egyre hangosabb kívánása, hogy Olaszország, amíg a helyzet nem alakult ki és befetezett tények még nincsenek, ragadja meg a kedvező alkalmat, hogy a jugoszláv és csehszlovák akcióit megakadályozza. A jugoszláv külügyminiszter római látogatása nem is szolgált más céllé, mint hogy Jugoszlávia jóhiszeműségeit tegyen tanúságot, Olaszország valószínűleg garanciákat is fog követelni arra nézve, hogy Jugoszláviában sem politikai, sem katonai körök nem gondolnak titkos operációra az osztrák határon.

Schüller osztrák pénzügyminiszteri osztályfőnök szombaton hagyja el az olasz fővárost, miután az olasz vámmegyek és a külpolitika vezető embereivel tanácskozásokat folytatott. A sajtó néhány tudósítója előtt nyilatkozott római utjának céljáról.

— A római tárgyalások — mondotta — távolról sem oly nagy jelentőségűek, mint egyes lapok feltüntetni szeretnék volna. Amennyiben egyáltalán komoly eredményre lehet sző, ezek csak abban eszesodhatnak ki, hogy az osztrák jegybanknak Olaszország gyorsan fogja folyósítani azt az összeget, amellyel Ausztria támogatásához hozzájárulni kíván.

A Népszövetség megkezdte az osztrák kérdés tárgyalását

A Népszövetség tanácsa megkezdte a tanácskozást az osztrák problémáról. Az elnök kifejtette, hogy a tanács tagjai tudatában vannak annak, hogy milyen sürgős és Európa nyugalmának szempontjából milyen fontos az osztrák probléma megoldása.

A tanács bizottságot küldött ki az osztrák kérdés megvizsgálására. A bizottságnak szerdái kell jelentést tenni.

Az antant százmilliárdnyi értéket követel jóvátételben Magyarországtól

Az elszakított területeken lévő közlekedési vállalatok részvényeit át kell adni

Budapestről jelentik: Budapestén pénteken vált köztudomásúvá hogy az antant párti főtanács a békeszerződés 194. §-ára való hivatkozással, a magyar kormánytól újabb jóvátételi szolgáltatásokat követel. Az új követelésekből különösen kiemelkedik az a postulat, amelyben

az antant mindazoknak a közszükségleti intézményeknek, víz- és világitási műveknek, vasutaknak a részvényeit követeli kiszolgáltatni, amelyeknek az üzemi telepeik az elszakított területeken létesültek.

A közszükségleti vállalatoknak, különösen a vasutak részvényeinek kiszolgáltatása katasztrófális terheket jelent a magyar gazdasági életre. Tudni kell ugyanis, hogy

az elszakított területeken lévő, részben magyar, részben pedig külföldi tőkével épült vasúti vonalak értéke egymilliárd arany koronánál nagyobb értéket képvisel.

Még nem látható tisztán a vezérgondolat, mely az antanthatalmakat a követelésüknél irányítja. Ma még nem lehet tudni, hogy egyszerűen a tulajdonjog áthelyezésével a megszakított területekre kívánja-e az antant telepíteni ezt a milliárdos magyar vagyon, vagy pedig kárpótlás nélkül a jóvátételi számla javára óhajtja-e azt elvenni tulajdonosaiktól olyképpen, hogy az esedékes kárpótlást a

egymilliárd arany koronánál nagyobb építési költséggel létesültek az idegen impériumok szuverenitása alóttment vasúti vonalak, melyeknek mai értéke legalább százmilliárd papírkoronát képvisel, számolnunk kell azzal, hogy az esetleg elköszandó részvényeknek ezt a megalválti árat a kormányának az ország lakosságára kell behajtatnia.

— Komplikálja az elszakított területek vasutainak kényszerátadását az a körülmény, hogy ezeknek a vasutaknak a tőkéjében nagymennyiségű antant-pénz, jelesen francia, belga és olasz, sőt amerikai tőke, azonkívül német és hollandi tőke is résztvevett. Kérdés most már, hogy vajjon az antant-nemzetiségű tőkét is elko-bozhatja-e az antant?

Letartóztatott detektív-csoportvezető

— A pallossi betörés epillógusa —

Ez év április végén Vidákovics Antal volt detektív, később városi tisztviselő felesége, cselédjével László Vicával együtt Stefánovics vasúti ellenőr pallossi lakásáról ellopta annak szízezer korona értékű ékszereit és készpénzt tartalmazó zsebkönyvet, amit később a rendőrség Vidákovicsék kertjében elásva meg is talált. A lopás tettesének kiderítése után Vidákovics Antal Magyarországra ment, amiből annak idején arra következtettek, hogy ő is részese a hűncselekményben.

Az augusztus 7-dikén tartott törvényszéki tárgyalás és az előzetes nyomozás alkalmával azonban semmi bizonyíték sem merült fel arra, hogy Vidákovics tudott feleségének bűnéről és így nem is indították ellene eljárást. A törvényszék Vidákovicsné kétévi fegyházra, cselédjét pedig egyévi börtönrre ítélte.

Az eltávozott Vidákovics hónapokon keresztül nem adott életjelet magáról, míg csütörtökön ismét visszaérkezett Szuboticára. Megérkezése után a rendőrség letartóztatta és kihallgatta Vidákovicsot. A volt detektív kihallgatása alkalmával azt monddta, hogy semmit sem tudott feleségének bűnéről és azért távozott el a városból és az országból, mert mint köztisztviselő szgyellte feleségének tettét és mindaddig távol alart maradni, a míg némiképpen elfeledkeznek ismerősei az esetről és amíg kiderül, hogy ő ártatlan a betörésben. Vallomása után a rendőrség csupán tiltott határátlépés miatt indította meg az eljárást Vidákovics ellen, akit emiatt egyelőre még őrizetben tartanak. A városnál elfoglalt állásából Vidákovicsot eltávozása miatt elbocsátották.

VESZÜNK
legmagasabb áron
7%-os államkölcst
4%-os Osztr. Magyar járadékot
Stanković i Drug
Kralj Aleksandrova ul. 8.
Subotica. -: Telefon 480.

A koca és a görbebot

— Elévült bűnügyek —

Két ügyet tárgyalt pénteken a suboticai büntető törvényszék. Az egyikben — sorrendben az első — szerepelt egy koca, amely bűnös uton került el a gazdájától, a másikban pedig szerepelt egy görbe bot, amely ütött és egy egyesenes kés, amely szurt, kioltva egy emberéletet. A két esetet pedig azért kapcsoljuk így egyvívű, mert mind a kettő elévüléssel végződött: a rossz helyre tévedt koca, meg a rossz helyre tévedt kés is.

Az első ügyben Tukacsné, Frizsák Julcsa stari-kanisai koresmárosné állott a bíróság előtt orgazdasággal vádolva. Az eset, ami miatt a büntetlen előéletű, sola bíróság előtt nem állott Tukacsné orgazdaság vádjába keveredett, 1918 szeptember havában, tehát négy évvel ezelőt történt. Egy katona odajáratott hozzá egy kocát és eladásra kínálta. A koresmárosné érdeklődött a passzus iránt, amit a katona felmutatott, mire Tukacsné a kocát 1750 koronáért megvette.

A katona fölvette a pénzt és sietve távozott, mire nagy oka volt, mert alighogy kint volt az udvarból, jöttek a csendőrok és elvitték Tukacsnétól a kocát és átadták gazdájának. Tukacsné ellen pedig — aki 1750 koronáját is siratta — megindult az eljárás orgazdaság miatt.

A pénteki főtárgyaláson — amelyet Pavlovcics István törvényszéki elnök vezetett — a vádlott kijelenté, hogy nem érzi magát bűnösnek. Ő csak akkor vette meg a kocát, amikor a katona megmutatta a rendes passzust.

A lefolytatott bizonyítási eljárás után a bíróság meghozta ítéletét, mely szerint Tukacsné büntetésnek mondta ki, de nem orgazdaság büntetésben, hanem csak kihágásban s miután a cselekmény elkövetése óta három év és hat hónap már elült, a bíróság kimondta az elváltat, beszámítva minden további eljárást.

A másik ügyben Kovács Ferenc suboticai lakos, volt vasuti mozdonyfűtő, jelenleg gyári munkás, állott a büntető bíróság előtt emberölés vádjával terhelt, amit 1918 szeptember havában — tehát szintén négy év előtt — Ludaspuszta követett el az általa, hogy Engi János fiatal gazdálkodót két késszerűséggel megölte.

Kovács Ferenc nem érzi magát bűnösnek. Az eset részleteire nem emlékszik vissza, mert akkor teljesen ifjas volt.

Első tanúként Zvorinyi Dezső ludasi koresmárost hallgatta ki a bíróság. Elmondja, hogy a megölt Engi János napos vendége volt. Engi mindig veszekedett és mindig ivott. Ha nem akartam neki hitelt adni, — mondja az öreg koresmáros — akkor azért veszekedett, mert megtagadtam a hitelt, ha pedig hitellel adtam neki bört, akkor azért veszekedett, mert kértem a pénzt. Azon a végzetes vasárnap délután, amikor a szerencsétlenség történt, Kovács Ferenc bejött a koresmárba. Oldal János barátjával, Engi János nyomban rátámadt Kovácsra, hogy ő az oka, hogy a vasuton elvisszik a fiatal katonákat a háborúba, mert ő fűti a mozdonyt, amely a katonákat viszi. Tolvaj minden vasutas — mondta Engi. — Ebből veszekedés, majd verekedés lett. Engi megragadta Kovácsot és lenyomta. A koresmáros odament és szétválasztotta őket. Kovács a barátjával ezután az udvarból, ahol eddig voltak, bevonultak a belső ivóba, hogy ki-kerüljék a további civakodásokat. De Engi oda is utának ment és tovább kördött, sőt, mikor Kovács eltavozott a barátjával a Ludaspusztai országtúton indult hazafelé, Engi utának ment és háromszáz lépésre a koresmától, a kezében levő görbe bottal kétszer rávágott Kovácsra, aki kést ragadott és a kelet-

kezett dúlakodásban Engi kétszer megszurta. A kés a mellbe hatolt és nemesebb szerveket sértve, halálos sebet ejtett. Engi két órai szenvedés után meghalt.

A többi tanu hasonlóképpen vall. Ezután Uszkokovics Iliá államügyész kijelenti, hogy fentartja a vádat.

Szekely Zoltán dr. védő kijefi, hogy jogos önvédelem esete fogrog fenn. Felmentést kér.

A bíróság ezután meghozta ítéletét. Kovács Ferencet bűnösnek mondta ki, azonban a fentfőző enyhítő körülmények folytán a büntettet vétségig minősíti és miután az ebben az ügyben történt legutolsó bírói intézkedés óta három évnél több idő telt el, elévülés címén felmentette a vádlottat.

Az ítélet jogerős.

Tizennégymilliót vesztett egy novisádi cég a szokolon

A kereskedelem most tulajdonképpen valutaüzlet. Bármily olcsón vásárol is a kereskedő, mire eladja az árut s fizetni kell, a mérleget nem nyereséggel, hanem nagyon könnyen veszteséggel zárja. Különösen áll ez most, amikor a szokoló oly rohamosan emelkedik.

A cseh korona rohamos emelkedése folytán Novisadon is lappangó krízis van. A külföldi kereskedők, kivált a csehnek régebben szívesen adtak hitelt a jugoszláv kereskedők részére. A kereskedők egy része a vételeknél fedeztet magát cseh koronával, a többi része pedig bízva az amerikai kölcsön valutajavitó hatásában — nem vett cseh koronát.

Az amerikai kölcsön a valutát nem javította meg, a szokoló pedig vágtatva rohan felé, úgy, hogy Novisadon a kereskedők fele, különösen az angrosziszták hatalmas veszteségeket szenvedtek. A milliós veszteség már fel sem tűnik, s aki ily »kise« öszeggel menekül meg, az még boldognak érzi magát.

Most Novisadon egy társaság 14 milliós vesztesége a közbeszéd tárgya. A cég, amelynek három tagja van, roppant sok árut vásárolt akkor, amikor a cseh korona még 6 koronás kurzuson volt kapható. A cég nem fedezte magát. Most kellett fizetniük, haladékol nem kaplak, s így 12.50 koronát kellett kénytelenek a cseh koronát megvenni. Az árut természetesen már eladták s így a veszteséget abba bele se kalkulálhatják.

Amennyiben a valuta hirtelen nem javul, vagy a cseh korona nem esik, a novisádi kereskedelmi élet súlyos sebet kap.

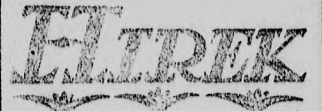
Vasutasok panasza a vajdasági rendőrbatóságok ellen

Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztériumhoz számos panasz érkezett arról, már hosszabb idő óta, hogy az egyes rendőrbatóságok indokolatlanul zaklaják a vasuti személyzetet, sőt számos esetben letartóztatások és bántalmazások fordultak elő. Az utóbbi időben ez annyira ment, hogy már a forgalom érdekei is szenvedtek a vasuti közegek letartóztatása miatt. A vasutasok körében is nagy elkeseredést szültek ezek a jelenségek.

A sok panasz folytán Szlanics közlekedési miniszter megkereste a belügyminisztériumot, tegye vizsgálat tárgyává ezeket az egyre szaporodó eseteket. A belügyminisztérium ennek folytán elhatározta, hogy külön vizsgálóbizottsággal vizsgálta meg a panaszokat. Különösen három rendőrfőkapitányságot, amelyek ellen a legtöbb panasz merült fel, Ezek a veliki-kikindai, veliki-beskeréki és panosevői rendőrbatóságok, valamint a novisádi vasuti rendőrbizottság.

A bizottság a következőképpen alakult meg: a belügyminisztériumot Nikolajevics Tihamér miniszteri titkár, a közlekedésügyi minisztériumot Petrovics Nikifor inspektor képviseli, akikhez a suboticai vasubizottság részéről Stojkovics Dimitri főmérnök csatlakozik. A bizottság péntek este utazik el Suboticáról az expresssel, ahol a tulajdonképpeni vizsgálatot megkezdi.

Már a bizottság összeállítása is garantálja, hogy a vizsgálat pártatlan lefolyás lesz és meg fogja teremteni a közlekedési és a rendőri hatóságok annyira szükséges együttműködését.

A suboticai lakásbíróság új elnöke. Vukotics Milán dr., a lakásbíróság elnöke két havi szabadságra elutazott. Távollétében a lakásbíróság elnöki tisztét Gyorgyevics Iván törvényszéki bírójára el.

Miniszteri titkárból közszégi jegyző. Nikolajevics Tihamér, a belügyminiszterium BBB. ügyosztályában működő miniszteri titkár a belügyminiszter Torzsára jegyzővé nevezi ki. Nikolajevics a belügyminiszteriumban működése alatt sokszor adta tanujelét objektívitásának a vajdasági közigazgatás sok nehéz kérdésében. Mint a magyar sajtó referensét is türelem és alkotmányos magatartás jellemezte.

A külföldi utleveleket be kell mutatni a rendőrségen. A suboticai rendőrfőkapitányság rendeletet bocsátott ki, hogy mindazok az idegen állampolgárok, akiknek utlevele birtokukban van, utleveleiket szeptember 15-ig tartoznak a rendőrség bejelentő-osztályán (106. számú szoba) bemutatni.

A görög hadsereg bekerítése előtt. Konstantinápolyból jelentik: Kemal pasa csapatjai az utolsó hírek szerint felfatják a görögök üldözését. A törökök a görög csapatok visszavonulási útjait fenyegetik, úgy, hogy a görög csapatok bekerítésétől tartanak. Athénben a görög hadsereg veresége nagy elkeseredést keltett. Arról beszélnek, hogy hétezer katona fogságba esett. A török lovasság elfoglalta Usakot és Alehsirt.

Velencében tartják a keleti konferenciát. Rómából jelentik: Giordino velencei polgármester Facta miniszterelnökkel tanácskozott a tervbevett keleti konferenciáról, amelyet Velencében akarnak megtartani. A keleti konferencia egyidőben lesz a parlament konferenciával és a dogepalatát szemelték ki mindkettő színhelyül. A konferencián több mint ötven nemzet lesz képviselve.

Éltét ügyvéd. Veliki-Kikindáról jelentik: A veliki-kikindai törvényszék ügyvédi vétség címén ezer dinar pénzbüntetésre ítélte dr. Mihajlovics János veliki-beskeréki ügyvédet. Torontól várm. volt alispánját, mivel egy ügyben tért ellenérdekű felet képviselt. Az ügyesség közokirathamisítás címén emelt vádat az ügyvéd ellen, de a törvényszék csak ügyvédi vétség esetét látta lennőrogni.

Az apatini tisztviselők a drágaság ellen. Apatinból jelenti tudósítók, hogy az ottani tisztviselők köréből egy öt tagú küldöttség jelent meg a főszozabgabrónál, akit erélyes közbelépésre kértek föl a drágaság letérésére, különösen a piaci árusok megrendszabályozására. A főbíró biztosította a küldöttség tagjait, hogy ilyen irányban a legszívesebben fog eljárni. A tisztviselők ilyen irányú és fizetésemelés iránti kérésükkel Beogradba is küldöttséget menesztenek.

A ljubljanaí vásár megnyitása. Beogradból jelentik: A ljubljanaí nagy ősi vásár ünnepélyes megnyitására Vilovity kereskedelmiügyi miniszter a mai napon ljubljanaíba elutazott.

Az egyetemi hallgatók hangversenye. A Bécsben tanuló egyetemi hallgatók hangversenyét és bálját ma, szombaton este fél 9 órákor tartják a palicsi Vigadóban. Ugy a hangverseny szereplői Reitter Ilonka, Schlesinger Ilonka, Lányi Ernő és Kramer Imre, mint annak másora a közönség legnagyobb érdeklődését keltette fel. A tiszta jóvedelmét a Bécsben tanuló diákok segítőegyesülete javára fordítják. Hangverseny után villamos áll a hazatérő közönség rendelkezésére.

Viharok az egész országban. Péntek délután nagy viharok voltak az egész országban. A hosszú szárazságra vártatlanul — végre — órási felhőszakadás volt az egész környéken, mindenütt kárt okozva házakban és a földekben meg kint levő természetben. A nagy vihar következtében a táviró- és telefonhuzalok is sok helyütt megrongálódtak, úgy, hogy sem Beograddal, sem Zagrebbal, sem Novisaddal nem lehetett telefonon beszélni.

Az apatini parkiállítás. Az apatini parkiállítás negyedik és ötödik napja az előző napokhoz hasonlóan mozgalmasan folyt le. Az utóbbi két napon 8000 látogatója volt. A kiállítás tárgyainak szépsége minden látogatót elragad. A nagy érdeklődés jele, hogy a közeli napokra Osijekről 1000, Suboticáról 800, Bezdánból 300, Bajmokról 300, ezenkívül több környékbeli községből mintegy 4000 személy jelentette be megjelenését. A kiállítás területén állandó hangversenyek vannak. Ezen a helyen hívjuk föl a látogatók figyelmét, hogy vasuti jegyüket őrizték meg, amit az állomáson tartózkodó inspekciónak láttamaz és ami féláron való utazásra jogosít.

Tizenkétezer lakáspör Budapest. Budapestről jelentik: A legtöbb kiadott lakásrendelet alapján a háztulajdonosok által eszközölt béremeléseket nagyon sok esetben a bérlők nem fogadták el. Ezekben az esetekben a bér megállapítása végett a felek a bírósághoz fordultak. A központi járásbíróságnál körülbelül tizenkétezer ilyen pört tettek folyamatba.

(*) Kabará este a Park kávéházban. Szabó Márton színes szombaton este 8 órai kezdettel változatos műsorral kabará estét rendez, melynek tiszta jóvedelme a hadirokkantak javára fordítandó. Jegyek előre váltáltak Temunovic-nál — volt (Schlanger) újságelárusítónál és — este a pénziárnál.

— A Népszövetség a szellemi munkásokért. Gomból jelentik, hogy a népszövetségnek a szellemi munkások helyzete tanulmányozására kiküldött bizottsága anélkül fog tartani abból a célból, hogy módokat és eszközöket találjon azeknek a nemzeteknek segítségére, amelyek körében a mai viszonyok folytán a szellemi életet katasztrófa fenyegeti.

— Korcsmai verekedés. Stari-Kanizsáról jelentik: Az oromhegyesi zóvetkezeti korcsmában esütőtűkön este két tényszerű mulattolt. Az egyik tényszerű dob-rovójacok útek és ezek közül az egyik köztöködni kezdett a szomszéd asztalnál ülő tényszerűvel. A dob-rovójac egyre agresszívobb lett és midőn erre a szomszéd asztalnál ülő tényszerűvel Nagy Péter csendre és mérsékletre intette, felugrott, Nagyhoz rohant és egy késsel homlokára szúrta. Az előhívott rendőrség a szurkáló dob-rovójacot letartoztatta. A megszurtt embert a kórházba szállították.

— Lerombolták a Morguet. Párisból jelentik: A régi Páris is megrágia lassankint az idő vastaga. A régi nevezetességek egyenként eltűnnek. Ma az egyik holnap a másik világhírű épület omlik le a romboló csúszkányok útjai alatt. Most a Morguet van a sor, ezen a buskomor épületen, amelynek már a látására is elkömlödtek vagy megborgozták az életvidám utas, aki már előző hallott vagy olvasott emek az épitelmek a földkairól vagy borzalmairól. Pedig nagybányáé olyan közömbös ez az épület, mint akármelyik más hatarszakra vagy modern morguet, amely a talált hullák konzerválására és közszemlére feltétele szolgál. A Morgue elnevezése, eredete elég különös. A morgue szó a tizenhatodik században megjelent, kérdő pillantást jelentett. Másféleképpen a letartoztatott hűsöket a börtönökben a vizsgálati fogság alatt morgus nevű tényszerűben helyezték el a vésztől, hogy a börtönörök megfigyelhesék és tényszerű esetén tényszerűhessék őket. Csak később ment szokásba, hogy a talált hullákat is ebben az epeleiben helyezték el.

— Megjelent az »Ut« harmadik száma. A Novisadon szerkesztett »Ut« című aktivista folyóirat harmadik száma megjelent. A lapban a vajdasági aktivista költők egész gárdája folynuit: Láng Árpád, akinek Barta Sándor művészi törekvéseivel megegyezően megint kiáltványa van a lap élen — programmnak, Csuka Zoltán, Aranyműves János Lajos, Tamás István, Ember Zoltán és Mester János. Rajtuk kívül Barta Sándor szerepel még a folyóirat legutóbbi számában, amely egy tartalomban, mint szerkesztésben kitűnően sikerült.

(*) Gyermekelődés a városi színházban. Folyó hó 3-án a Rokkant-napon délután 4 órai kezdettel a városi színházban gyermek előadás rendez a »Műpártólók Kör«, színe kerül a »Kukorica Jancsi«, melyben több mint 50 gyermek vesz részt. A próbák folytak Pietsch Ferencné rendezése mellett. Jöveik kaphatók.

— Zavargás egy berlini piacon. Berlin külvárosában, Neuköllnben, a héti-piacom ma az élelmickek drágasága miatt komoly zavargás tört ki. A tömeget, amely a nagy árak miatt amugy is nagyon izgatott volt, annyira felbőszítette az a körülmény, hogy ugyanazért az árért a vevők szemelátására szinte óráról-óra többet kértek, hogy megróhanta a piaci bódékat és feldöntötte. Nagy rendőri készültség jelent meg és szétoszlatta a tömeget.

— Olaszország és Anglia Magyarországi népszövetségi tagsága mellett. Romából jelentik: A kormányhoz küldött körökben arról értesülnek, hogy Olaszország ragaszkodik ahhoz, hogy Magyarországot felvegyék a Népszövetségbe. Olaszországnak ezt a felkérését Anglia is támogatja.

— A Taegliche Rundschau Stínnesen. Mint Berlinből jelentik, Stínnes Hunc megvásárolta a Taegliche Rundschau és ezzel a második nagy lapot szerzette meg Berlinben. A Taegliche Rundschau a német néppárt politikáját hirdette, de néhány hónap előtt a német nemzetiek táborába ment át.

— Fizetési nehézségek Bécsben. Bécs közéleténél — mint Bécsből jelentik — kénytelen volt úgy intézkedni, hogy alkalmazottainak szeptember 1-én esedékes fizetését csak négyvotdrészben fizesse ki és a hátralevő egyvotdrészét szeptember 5-én fizetők.

— Elloptak egy megszokott gyilkos asszonyt. Budapestről írják: 1919-ben Schmidt Anna, hötzendorfi születésű lakácsné és a gyilkosság után az asszony lakását teljesen kirabolta. A gyilkosság elkövetése után a rendőrség elfogta a rablógylkos családnyit és a bíróság életfogytig tartó fegyházra ítélte el Schmidt Anna a máriánosztrai fegyházba került, ahol igen jól viselte magát, úgy, hogy tavaly májusban kiadták munkára a máriánosztrai fegyházhoz. Rövid időtartózkodás után azonban a rablógylkos nő megszokott és mindezeideig nem találták meg. Néhány nappal ezelőtt a budapesti rendőrség elfogta a régóta körözött Mátyás Józsefet és a vele együtt bekísérték feleségét is, aki Mátyás Józsefnének, születési Bartók Veronának vallotta magát. A rendőrség az asszonyról is nyilvánomatokat készített, amelyek alapján megtalálták régi fényképét és megállapították, hogy azonos Schmidt Annával. Schmidt Anna eleinte tagadott, amikor azonban fényképét megmutatták, beismerte, hogy fénykép ő az, aki annakidején a gyilkosságot elkövette. Újra letartóztatták és vissza-kísérték a máriánosztrai fegyházba.

(*) A strandfürdő leazgatósága felkeri azokat, akiknek tündörújája a kabínoknál övezetben van, hogy azokat szeptember 15-ig vegyék át.

(*) A Dupla anyós című francia bohózat, mely legutóbb Palleson ért el olyan sikert, közkívánatra megismétli a »Műpártólók Kör« folyó hó 3-án a városi színházban. Tízta jövedelem a helybeli rokkantak javára fordították. Jöveik már kaphatók a kör helyiségében.

— Budapest nem szabad a hatóság intézkedéseket kritizálni. Budapesti jelentik: A Füzzerkereskedők Országos Egyesülete nagygyűlést hívott egybe, amelyre meghívták a többi kereskedő egyesület is. A gyűlésen az úrrazakkal kapcsolatos érvelmeiket akarták felvázolni a ártást akarták foglalni az antimerkantilis irányzat ellen. A nagygyűlést a rendőrség betiltotta azzal az indoklással, hogy hatóság intézkedéseket nem engedhet meg kritikára tárgyává tenni.

— Rablógylkossággal vádolt orosz ezredes. Oelsnitzből jelentik: A Ruszcsöv orosz főhadnagy ellen elkövetett rablógylkossággal gyanúsított Kaminski orosz ezredes tegnap délután a Plauen-Egger közötti vonalon letartóztatták. Yaminski Berlinből jött és börtönökben körülbelül 500.000 korona értékű selyemruhákkal és egyéb árúkkal akarta átlopni a határt. Beismerte, hogy őt körözik, a gyilkosságot azonban tagadta.

— Tömegesen követik el a tiltott devizaiintézkedéseket Budapestén. Budapestről jelentik: A devizarendelet ellenőrzésével megbízott detektívcsoporthoz az eddigi nyomozás folyamán tizenhét bankcég főnökét állította elő tiltott devizaiintézkedések miatt a rendőrfőkapitányságra. A cégek könyveit és levelezéseit lefoglalták és megindították ellenük az eljárást. A váltakat minden esetben elköbölték, a visszaesők ellen pedig internálási javaslatot tettek.

(*) Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője nemi betegék részére. Rendel délelőtt 7—9-ig. Délután 2-tól fél 4-ig és 5—7-ig. Lakás: Cyrillmetoda-tér 12. I. emelet, Vojnich Piroška-féle ház.

(*) Roth Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félcemelen, modern szépségápolás, arcbőrbárándítás, alkalmasan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szemlek, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményei, kiváló hatású kenőcsök, pudrok, gyógyszappanok, arcfehérítő és széplekendők stb. 2504.

(*) Seicstis Lajos-féle bankettre előnyvezni lehet az ipartestület tagjainak és a rendezőbizottság tagjainak. Intézőbizottság.

(*) Sima Adamia ügyvéd Beograd Car Uruséva br. 8. Minden közenbársági előad a beograd hatóságoknál. Levélkérlek magyarul is.

(*) A legizletesebb és legolcsóbb viláslasregeli Landovic (volt Backa) vendéglőjében. Csak 2 dinár.

TÖZSDE

Budapest, szeptember 1. A devizabizottság hivatalos árfolyamai — Váltók: Napoleon-arany 7600, dinár 2050 — 2100, dollár 1980—2040, osztrák korona 2,55—2,26 — Devizák: Amsterdam 890—895, Berlin 150—170, Bukarest 16,25—16,75, London 9300, Milánó 88—82, Páris 155—159, Prága 70—71, Varsó 24,50—26,50, Zürich 2,20—2,30, Zagreb 5,20—5,30, Bécs 385—395.

Zürich, szeptember 1. Zdrlat: Berlin 0,37, Newyork 526, London 2347, Páris 41, Milánó 2305, Prága 1720, Budapest 0,25, Zagreb 140, Varsó 906, Bécs 9005, elővegezett 000750.

Állatorvosi vezetés! Állami felügyelet!

PATRIA

SZERUMTERMELŐ-INTÉZET BEOGRAD—SUBOTICA

SÉRÖGYÖNCIN: PATRIASERUM SUBOTICA. TELEFON SZÁMOK: BEOGRAD 735, SUBOTICA 60.

Első hazai intézetünk, mely termel és szállít védő- illetve gyógyító oltóanyagokat és szerumokat minden mennyiségben és mindenkor teljesen friss állapotban és közvetlenül betegeségek, u. m.:

Lépfene, sertésorhanc, kórtés-pestis, (sertésvész) sertésseptikemia, haromfikolera, mirigykór (petecskór) sercegőszűk, járvány elvetéds (abortus) vérhas és fertőző tüdőflob ellen.

Készítünk továbbá Tuberculint és Ophthalmint, végül Murint cserék és Ratiut patkányok itására. — Díjtalan körmegeállitás! — Díjmentes felvilágosítás minden szakleírásban.

Téviratcim: GROZIT. Telefon sz. 806.

BEOGRÁDI ASZFALT ÉS KÁTRÁNYTERMÉKEK GYÁRA

BEOGRAD, VUKA KARADŽIĆA 6.

TERMEL:

„GROZIT“ börtetőfedőlemezt, aszfalt-és kátrány tetőfedőlemezt, kátránykőolajat, karbolneumot, facemen-tet, tető-és vaslakot, kőszénszurot keményet és puhát, naftalint és minden egyéb ilyenemű terményt-

NAFTALIN ASZFALT KOMPONIZÁLT GROZIT SZÁBTALAN BÖRFEDELEMEZ ERŐS TARTOS VÍZTARTALÓ CSAK EGYEN CÍMVEL ELHÁRTOTT BÖRFEDELEMEZ FORGALOM ELI ASZFALT ÉS KÁTRÁNYTERMÉKEK GYÁRÁ

GÖMBÖLYÚ ÉS SZÖGLETTES DOBOZOK

írják, noteszok, mindenféle üzleti könyvek és raszterok ízées kivitelben, jutányos áron készüinek FISCHER ERNŐ doboz és üzleti könyvek gyárában, Karadžiceva ulica 26. (Saját ház) Felvételi iroda Pašičeva ulica 9. Telefon 62.

Lithographiai részvények, betétkönyvek, csekklapok, többszínű címkek igen jutányosan készünek Pašičeva-utcai lithographiában

NYILTTÉR.

Felhívás.

Felhívom figyelmét mindazon kereskedőknek, kik Bozsán Sándor kereskedő, Karancsi lakosnak hiteleztek, követelésüket 8 azaz nyolcnap alatt nálam jelentsék be, mert azontul követelésüket nem veszem figyelembe.

Tisztelettel
Kedves Sándor
Bezdán.

GRADSKI SENAT SUBOTICA.

Broj 17962/1922. sen.

Oglas dražbe.

Uprava grada Subotice prodavati će putem javne usmene licitacije:

1. Zemljište sa zgradama u Vilsonovoj ulici br. 49. u površini od 207 kvadratnih hvata.

Isključna je cena Din. 130.— po kvadratnom hvatu a kaucija iznosi Din. 30.— po kvadratnom hvatu.

2. Tako zvano „Kopilo“ zemljište na došću Manojlovićeve i Vilsonove ulici u površini od cirka 800 kvadratnih hvata. (Tačna površina će se ustanoviti nakon izmjer.)

Ovo zemljište prodavati će se u celosti ili u parcelama. Gradski Senat pridržaje sebi pravo prihvaćanja ponuda ili za prodaju u celosti ili u parcelama.

Isključna je cena Dinara 150.—, a kaucija Din. 30.— po kvadratnom hvatu.

Detaljni dražbeni uveti mogu se doznati u inženjerskom uredu svakoga dana između 9 i 11 sati.

Dražba će se održati u uredu gospodarskom senatora (soba br. 129) **ponedeljak 18. septembra 1922. g.** Subotica dne 30. augusta 1922.

6240

Gradski Senat.

OKRUŽNI SUD U VELIKIKIKINDI.

890

G. Br. —/1.
1922.

Oglas.

Okružni sud Velikoj Kikindi daje na znanje da je u građanskoj parnici Jeliasavete Jrdinac zast. po adv. Dr. Mihajlu Bodnar iz Novekanjiže protiv Katarine Petrik i drugova radi ustanovljenja prava vlasništva i pr. tuženima Martinu Hegedišu, Petru Hegedišu i Andriju Hegedišu koji su navodno nepoznatog boravišta imenovao kuratorom koji će ih zastupati u ovoj parnici Dr. LAJOSA ŽIROŠ advokat iz Velike-Kikinde, te da je kao ročište za prihvat parnice odredio dan 6. novembra 1922. godine u 9 sati pre podne u sobi broj 3.

Velika-Kikinda, dne 23. avgusta 1922. godine Dr. PETAR BOJANIĆ sr. sudija okružnog suda.

Za vernost otpravka:
Nečitljiv popis
oficijal.

6235

Csődtömeg-kiarúsítási hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszem, hogy vb. Arnstein Géza csődtömegéhez tartozó különféle rövid-, norinbergi, kötött és szövött árut f.é. **szeptember hó 1-től kezdődőleg** a délelőtti órákban (8—12) a közadós üzlet-helyiségében (VIII. Pašičeva-ul. 2.) készpénz-fizetés ellenében kicsinyben kiárúsítani fogom. Kelt Suboticán, 1922. augusztus 31.

Dr. Kellert Benő
ügyvéd, vb. Arnstein Géza
csődtömeg gondnoka

6217

Magyarul A. optikánál.

Irógépek
szakszerű pontos JAVITÁSA.
Hogyan szallítsák.
Fényképezési üszers C I K E K
NAGYBÁN KIFEJESZÉSÉRE
Bélgépek
Környezet
Gyártás
Készítők
Eredeti Zeiss-
szemüvegek
keresked.

Amerikai Autóbenzin

Amerikai autó gummi Motorbenzin Nyersolaj Gépolajok állandó raktára Standard Oil Co of Newyork subotical 100gynökségénél Klein Géza sürgönycim Lakkeinél.

Telefon 55. sz.

BERSON

GUMMISAROK ÉS TALP

MEGÓVJA LÁBBELJÉT TARTÓSAN ÉS ELEGÁNSAN.

Kapható minden jobb bőrkereskedésben. Nagyban:

BERSON-KAUCSUK R. T. ZAGREB, WILSON-TRG 7

Fagyapó

saját gyártmány prompt szállítható

„GRADIVO“ Kereskedelmi Társaság ZAGREB, Bogovičeva ul. 3. Telefon 5-55.

Okleveles tanítónő

magyar- és német nyelv bírással keresek 11 éves II. oszt. polgári leányiskolai magántanuló leányon mellé legkésőbb f. é. október hó 1-ével való belépéssel.

Előnyben részesül az, aki e téren már némi gyakorlatlalt bír s aki zongora és kézimunka tanításban teljes járta sággal bír.

Fizetési igények megelőlésevel ellátott alánlatok, bizonyítvány másolatokkal és fényképpel felszerelve legkésőbb f. é. szeptember hó 15-ig címemre beadandók.

St. Futog S. H. S.

Gódor Ignác
jóságigazgató.

6262

Perfekt önálló könyvelő

szórb nyelvismerettel

azonnali belépésre kerestetik.

HALBROHR SZÁLLÍTÓ SUBOTICA.

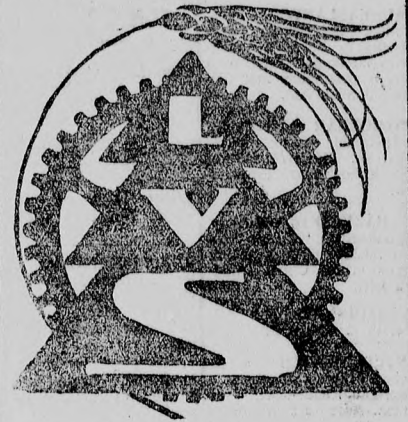
Subotica egyik legjobb nevű cipésze teljesen berendezett modern üzlettel és gépekkel 50—60.000 dinár tőkével lehetőség szakértőtársat keres. Leveleket „Szakértő-társ“ jelígre a kiadóba kér.

6191

Paprika

I. rendű gulyás, II. rendű gulyás és merkantil árak csak nagyban a legolcsóbb napi áron kaphatók

Szilágyi István, Subotica a gazgyárral szemben.

Ljubljana nagy vásár.

(Foire d'échantillons à Lioubliana)

1922. szeptember 3-tól szeptember 12-ig

Az első nagyvásár az SHS. királyságban.

Legjobb bevásárlási alkalom minden szakma részére. Kiállítási felület 25.000 m² A látogatók a kiállítási igazolvánnyal az egész kiállítást ingyenesen látogathatják és

a királyság összes vasutjain féléru menetdíjkezdményben részesülnek.

Igazolványok és jegyek kaphatók minden nagyobb városban megbízottainknál és a Ljubljana kiállítási irodában 25— dinárért. A kiállítási iroda mindennemű felvilágosítással szolgál és lakásról is gondoskodik. Levélcím: Ljubljana Nagyvásár Irodája Ljubljana.

6117

Óriási cipővásár „Danica” cipőüzletben Mérsékelt árak

6088

LIFKA BIOSKOP

1922. augusztus 31-én csütörtökön
Magy szezonylió előadás!

Amerika körülrajongott filmprimadonnájával a főszerepben, MARY PICKFORD-dal

STELLA MARIS

Filmdráma 5 felvonásban.

Körzö Aug. 31-től szept. 3-ig csütörtökötől vasárnapig

Osiris titka

misztikus dráma 5 felvonásban.

Aróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetési egyekben felvilágosítást. Aróhirdetés egy azo 2 K, vastagbetűs és címző létezőrezen számolt. Legkisebb aróhirdetés ára 20 K. Aróhirdetéseket felvesz Subotícában a kiadóhivatal Alexandra-utca, Leicaoh-bár és Schlanger hírlap-árudá a vauit park mellett. Vidékre valameányi földárunk. Előfizetési díj havonként 30 din, negyedévre 70 din, kérezenködéséhez válaszbélyeg mellékelendő.

Aug. 31-től szept. 3-ig csütörtökötől vasárnapig

Lifka

STELLA MARIS

filmórma 5 felvonásban.

Főszereplő: MARY PICKFORD.

Jó házból való fiu TANULÓNAK esetleg fiatal KIFUTÓ felvétetik Braća Lehner divatárú üzletében Kralja Aleksandra ulica 5. 6245

LEHETŐLEG 4 középiskolát végzett fiu műszaki üzletbe fizetéssel felvétetik. Kemény Gyula Reichl-palota. 6267

HÁROM jó munkás, kövességét kerestetik. Cim Gyeges Antal, Toplička, Bačka. 6270

OROSZ NŐ francia, német órát ad, kezdőnek, haladóknak. Iródába levelezést vállal német fradciát. Cim a kiadóban. 6256

FOGLALKOZÁS

A városház alatti cukrászdába kiszolgáló kasszony felvétetik. 6219

MUNKÁSLÁNYOK felvétetik Schlesinger keményítőgyár Subotica Vučkovic fáteleppel szemben. A kik a szakmában már dolgoztak előnyben. 6220

FŐMOLNÁR jó bizonyítványokkal azonnalra kerestetik. Ajánlatok Berger Sándorhoz Staramoravica-ra. 6228

HÁZVEZETŐNÖK ajánlkozik intelligens szolid házias nő, egy magánvros urhoz. Címét kiadóba kéri. 6222

NAGYOBB kifutóink felvétetek. Cim a kiadóban.

INTELLIGENTES deitiches Fräulein zu einem 8 Jährigen Knaben wird gesucht. Adresse sub. No. 6263

EGY ügyes fiatal segédet helyi ügynöknek felvesz Brummer Gyula cukorkagyár. 6265

TEL-ELADÁS

12 KAPA SZŐLŐ természet a majsai-uton olcsón eladó. Cim a kiadóban. 6212

ARANYAT, BRILLIANT, drágaköveket legnagyobb ártban veszek. Órákat és ókszereket legszakszerűbben javítok és legolcsóbban árusítok. **Friedmann Dező** órák és ókszerész Subotica, Alexandrova ut. Alami tisztviselőnek javításoknál 20 százalékt engedmény. 6080

ÜZLETEM átalakítása miatt kiséleltetett cipők minden áron eladók. Üzletet berendezés eladó. Wilhelm János. 6221

PONNY KOCSI 4 szendélyes, téderes és 1 jó bicikli olcsón eladó. Cim a kiadóban. 6211

KERESEK 28-30 coliz eszélőgéparguratát, különzimotorttal vagy külön eszélőt. Cim a kiadóban. 5972

KÜLÖNFELE

Sömört, vizsketegségel. (rüh) 3 napon belül megszűntet az Illés-féle vizsketeg kenőcs és kátrányzappan használata. Kapható Illés gyógytárban főposta áttellenében.

TÖBB butorozott szoba kiadó. Topnička ul. 28. 6227

KÖZÉPISKOLÁBA író leány izr. családnál teljes ellátásra zongora használattal felvétetik, érdeklődni Lehner Aladár divatüzlet. 6194

MADAME Grigic szerbhorvát nyelvtanárno nvari szünetéről visszatért és ísmét ad órákat telnöknek és gyermekeknek. Címeket a kiadóba kér. 6244

AUTO-TAXI S. 52. Telefon 1. szám. 6257

VAJJON?

hol lehetne jó és olcsó polgári és egyenruhát beszerezni

NÁVAY ISTVÁN

újtonnan a legmodernebbül berendezett a saját vezetése alatt álló üzletében, ahol jó és olcsó divatszövetek is vannak rakitáron. Somborski put 2. (Dr. Kiss házban.) Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szolid árak!

PINCZEMÁSTERT

megbízható pálinka és borkereskedéshez

KERESEK. — Senécsáni put 17.

ROLLS IRATSZEREKRENY félamerikai iróasztalok, írógépek olcsón eladók. Érdeklődni lehet Wilhelm papirkereskedésében, Subotica. 6089

500 DARAB boroshordó 25 literfőt 1000 literig eladó. Papp György kádármeister Halasi put. 13. Ugyanott minden e szakmába vágó javítás elfogadtatik. 6115

EGY jóforgalmu étjeli üzlet kiadó, esetleg haszonnóva kiadó. Kiss Istvan, Nova-Kaniza. 6251

KÉZMŰÁRU üzlethez való teljes berendezés álló iróasztalokkal jutányosan eladó. Bővebbet a kiadóban. 6248

KEVESET használt teljesen jó karban levő komplett ebédő borszékkel és finom salombőr garnitúra elkötözés miatt eladó. **Rigó** gyógytár Rudics-ut. 14. szám. bent az udvarban. 6247

ELADÓ kerekese pekcség házzal, fennécső-180000 koronáért Uri József Temerin. 6161

PRÓDAJE se jedan Auto u vrlo dobrom stanju uz povoljnu cenu. Upravitel u Administraciju pod brojem 6292

HÁZ, mely áll 3 szoba, csukott folyosó, sertésölő, göré, 214 négyzetol telken eladó és átadó. Suda-revičeva ul. 62. (Morgil-malom mellett). 6264

Vas- és fémöntvényeket gyárt, nikkelez és galvanizál KRAUSZ

V. Beeskerék, a törvényeséki palota mellett. Telefon 329. 5304

BORBÉLV üzlet eladó. Cim a kiadóban. 6259

ZONGORA, fekete, uj, rövid. Ocsér gyártmány olcsón eladó. Krausz Karad-ziceva ul. (Báranykőz) 10. 6208

ÉJLELI HAZ 40 éve fennáll, napi bérben kiadó, esetleg butor az üzlettel is eladó. Jogot 30 éves nő kápija meg, nyitva egész éjjel. Ugyanott gazdasz-szony felvétetik. Rosenfeld Eszter, Sombor Fees-ke-utca 11. 6269

GUMMIBÉLYEGZŐT bármilyen nyelven készít Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. Megren-deléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatala is fel-vesz.

EGY 10 HP. szívógázmo-tor üzemképes kocsi-ra szerit eladó, bővebbet János-ut Novisad Patoska ul. 86. 6107

Báronysima, úde arca lesz, ha az Illés-féle Lill-om-crémot, szappant és poudert használja. Eltáv-olít minden májfolttot és szeplőt. Kapható illés gyógytárban főposta áttellenében.

Berkes F. Béla könyvkiadó

KÜLÖNLEGES DISZMUNKÁK VÁLLALATA

Subotica Paratók temploma mellett Készít minden e szakmába vágó munkát mérsékelt árak mellett.

Tankönyvek

a közoktatási miniszter ur engedélyével ellátott iskolakönyvek kaphatók. Jegyzéket ingyen küld: **LIPSITZ és LAMPEL** könyvkiadó Subotica.

Ajánlok nagyban:

selymet, (crepe de chine, crepe marocaine, satin de chine)

molinót,

zephiert,

hosenanzeugot,

bársonyt,

siffont,

szöveteket és egyéb **kézműárut** **gyári áron**

Import-Haus D. HIRSCHL i DRUG ZAGREB Akademički trg 8

Telefon 13-31. Táviratcim „Hirscomp“.

Beremendi köből egyfőt elsőrendu meszet

beocsini portland cementet

szaraz rostált faszeset

nagyban és kicsinyben **Jani Révai Adolf** Subotica. Telefon 551. (Csirkeplac)

GUMMI BÉLYEGZŐT

öril, horvát vagy bármily más nyelvit leg-szebbkivitelben és leg-gyorsabban gyári áron **KÉSZIT**

DEUTSCH I.

optikus Subotica, Reg. Aleksandra-utca 22. sz. Telefon 316. szám. 695

KÖRZÓ MOZI 1922. aug. 31-én csütörtökön

SZEZONNYITÁS!

OSIRIS TITKA misztikus ódrma 5 felu. Főszereplők: A német filmművészet legkiválóbbjai.